

*Acest act a fost elaborat
și adoptat la inițiativa
Comisiei de Asigurare a Calității
din cadrul Facultății de Drept*

APROBAT

la ședința Senatului USEM

din 24.02.2014, pr. verbal nr. 3

Iu. Sedlețchi

Rector, dr. în drept, prof. univ.

REGULAMENTUL UNIVERSITĂȚII DE STUDII EUROPENE DIN MOLDOVA cu privire la mobilitatea academică în învățământul superior

I. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament este adoptat în temeiul prevederilor legislației naționale în domeniul educației privind mobilitatea academică și în contextul angajamentelor asumate de către Republica Moldova privind edificarea spațiului european al învățământului superior conform principiilor Procesului Bologna. Regulamentul stabilește modul de participare a studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor științifici în programe de mobilitate academică la nivel național și internațional precum și realizării unor stagii de practică (muncă) și programe de schimb educațional-cultural, care conțin o componentă de angajare remunerată în câmpul muncii.
2. În sensul prezentului Regulament, noțiunile utilizate semnifică:
  - 1) *Spațiu European al Învățământului Superior (EHEA)* – spațiu virtual al învățământului superior, creat de către statele participante la Procesul Bologna;
  - 2) *Mobilitate academică* – proces de realizare a unor cicluri/perioade de studii sau stagii de către studenți sau cadre didactice într-o instituție de învățământ din țară și de peste hotare;
  - 3) *Program de mobilitate de lungă durată* – program ce finalizează cu obținerea unui act de studii, care certifică un nivel de calificare;
  - 4) *Program de mobilitate de scurtă durată* – perioada de studii, stagiul de practică, lingvistic și de cercetare, școala de vara, etc., care finalizează cu eliberarea unui certificat academic sau, după caz, a unui certificat de participare;
  - 5) *Universitate-gază* din țară și de peste hotare în cadrul căreia studentul, cadrul didactic sau managerul realizează un program de mobilitate academică;
  - 6) *Universitate de origine* - instituție de învățământ superior din Republica Moldova în care studentul este admis la un program de licență/masterat/doctorat sau un cadru didactic își realizează activitatea;
  - 7) *Universități partenere* – universități, din țară și/sau de peste hotare care colaborează în vederea implementării programelor de mobilitate academică.
3. Mobilitatea academică a studenților, doctoranzilor/postdoctoranzilor și a cadrelor didactice se organizează în baza:
  - 1) tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este parte;
  - 2) acordurilor/convențiilor interuniversitare
  - 3) acordurilor încheiate între instituțiile de învățământ superior cu întreprinderi și organizații din țară și de peste hotare;

- 4) acordurilor/contractelor încheiate de către instituții cu activitate de doctorat și universități/centre științifice de peste hotare;
  - 5) programelor de mobilitate, oferite de către diverse state și instituții/organizații internaționale și regionale;
  - 6) contractelor individuale.
4. Obiectivele programelor de mobilitate sînt:
- 1) îmbunătățirea calității și relevanței studiilor prin consolidarea cooperării internaționale și creșterea accesului transnațional la resursele educaționale ale altor țări;
  - 2) asigurarea participării competitive la edificarea Spațiului Comun European al Învățămîntului Superior și de Cercetare, definit de Procesul Bologna;
  - 3) dezvoltarea și adaptarea serviciilor de educaționale la cerințele mediului extra-academic, identificate la nivel național și internațional;
  - 4) dezvoltarea cadrului optim de integrare a programelor de educație cu cercetarea științifică;
  - 5) internaționalizarea învățămîntului superior și susținerea cooperării interuniversitare;
  - 6) schimbul de experiență cu mediile academice, de cercetare sau economice în vederea asigurării învățării pe parcursul întregii vieți;
  - 7) consolidarea identității culturale în Europa prin promovarea în învățămînt a dimensiunii de multiculturalitate, multilingvism, deschidere și toleranță;
  - 8) promovarea parteneriatelor public-private, la nivel atît național cît și internațional;
  - 9) promovarea transparenței, compatibilității și recunoașterii academice a studiilor și calificărilor obținute în alte țări, încurajîndu-se astfel dezvoltarea unei zone deschise de cooperare națională și internațională în învățămîntul superior;
  - 10) promovarea imaginii sistemului educațional și a culturii naționale peste hotarele țării;
5. În cadrul programelor de mobilitate se dezvoltă și dezvoltate următoarele tipuri de studii și activități:
- 1) studii la nivel de Licență/Masterat/Doctorat și/sau pe durata unui semestru/an de studiu;
  - 2) stagii de cercetare în contextul studiilor de Masterat/Doctorat și al programelor postdoctorale;
  - 3) stagii lingvistice;
  - 4) școli de vară
  - 5) stagii de practică;
  - 6) programe de schimb educațional-cultural, care conțin o componentă de angajare remunerată în cîmpul muncii;
  - 7) stagii de cercetare și schimb de experiență pentru cadre didactice;

II. Programe de mobilitate academică, organizate în baza tratatelor internaționale

6. Programele de mobilitate, organizate în baza tratatelor internaționale finalizează, de obicei, cu obținerea unui act de studii, ce certifică obținerea unei calificări la nivel de Licență/Masterat/Doctorat.

7. Participanții la programele de mobilitate academică în baza tratatelor internaționale în domeniul educației semnate de Republica Moldova cu alte state realizează studii și beneficiază de privilegii și garanții în conformitate cu prevederile tratatelor respective.
8. Recunoașterea actelor de studii și/sau a programelor de mobilitate academică obținute în cadrul tratatelor internaționale se realizează în temeiul prevederilor legislației naționale și al directivelor europene în materie de recunoaștere, precum și al tratatelor bilaterale/multilaterale privind recunoașterea actelor de studii la care Republica Moldova este parte.

III. Mobilitatea academică interuniversitară a studenților

9. Beneficiari ai programelor de mobilitate interuniversitară sînt cetățenii Republicii Moldova, studenți cu frecvență la zi, doctoranzi la toate formele de studii, care întrunesc următoarele condiții:
  - 1) realizează un program de studii într-o instituție de învățămînt superior din Republica Moldova, care finalizează cu acordarea titlului de licențiat/master/doctor.
  - 2) au rezultate academice după cum urmează: cel puțin nota medie „8” în sesiuni pentru profilul umanist și „7,0” pentru profilul real;
  - 3) cunosc suficient a limba în care se desfășoară programul de studii sau limba țării în care se realizează mobilitatea;
  - 4) nu au restanțe academice și sancțiuni disciplinare.
10. Perioada de studii în universitatea-gază, inclusiv stagiile de practică, se consideră parte integrantă a programului de studii din universitatea de origine, dacă programul de studii din universitatea-gază corespunde, cel puțin în parte, cu programul de studii din universitatea de origine.
11. Pentru studenții, care au ca obiectiv al mobilității academice pregătirea în vederea elaborării proiectelor de licență/tezelor de masterat perioada maximă de desfășurare a mobilității este un semestru, urmare cărui fapt studenții prezintă un document de tip ECTS (Sistemul de Credite Academice Transferabile), care conține evaluarea activității studentului în perioada de mobilitate.
12. Mobilitățile în cadrul programelor comune (diplome comune) realizate la ciclurile I, II, doctorat și studii integrate se reglementează în temeiul acordurilor semnate între instituțiile de învățămînt superior partenere.
13. Numărul de credite acumulate de studenți în timpul mobilității este de cel puțin 30 pentru un semestru, respectiv 60 pentru un an de studii, și acestea se recunosc în baza principiului acumulării și transferului de credite. Echivalarea creditelor se face la nivelul facultății, de către o comisie alcătuită în acest scop. Echivalarea creditelor se face la nivelul facultății, de către o comisie alcătuită în acest scop.
14. Studenții înscriși la masterat pot fi selectați pentru un program de mobilitate numai începînd cu semestrul II al primului an de studii.
15. Pentru doctoranzi perioada maximă de desfășurare a mobilității este de 9 luni de studii neîntrerupte.

16. Studenții încadrați în programe de mobilitate interuniversitară beneficiază de recunoașterea automată a perioadei de studii, numărului de Credite Academice Transferabile (ECTS), a rezultatelor obținute la examene și stagii de practică și/sau alte forme de evaluare, realizate în universitățile din țară și străinătate.
17. În temeiul autonomiei financiare universitare, studenții, înmatriculați la studii cu achitarea taxei de școlarizare în universitatea din țara de origine, pe perioada programelor de mobilitate interuniversitară la nivel internațional, vor continua să plătească taxa de studii.
18. Acordarea suportului financiar pentru programe de mobilitate se va realiza în temeiul unor criterii clare și transparente, stabilite de universitățile partenere, ținându-se cont de numărul total de luni de mobilitate, performanțele anterioare, alte criterii stabilite de universități.
19. Pentru susținerea mobilității academice la nivel internațional, se planifică, anual, prin Legea bugetului de stat, resurse financiare, din contul cărora se vor achita cheltuielile de viză, transport internațional, costul studiilor/an, bursa/lună și alte asigurări sociale. Valoarea suportului financiar se va stabili conform legislației în vigoare, în baza metodologiei aprobate de către Guvern.
20. Participantul acceptat pentru un program de mobilitate interuniversitară va deține un Contract (acord) de studii ECTS, însoțit de Transcripția notelor/extrasului din foaia matricolă. Contractul de studii ECTS urmează a fi semnat de către trei Părți: studentul participant la program, universitatea de origine și universitatea-gazdă, confirmând compatibilitatea programelor de studii și angajamentul privind recunoașterea acestuia
21. Dosarul studentului participant la programul de mobilitate se întocmește și se evaluează, în scop de recunoaștere, în universitatea de origine de către specialiști în domeniu pînă la începerea anului de studii/semestrului, și include următoarele documente:
  - 1) formularul de cerere pentru student (model ECTS);
  - 2) contractul de studii ECTS;
  - 3) transcripția notelor/extrasul din foaia matricolă ECTS documente recomandate prin **Ghidul de implementare a Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat de Ministerul Educației**.
  - 4) catalogul cursurilor,
  - 5) decizia privind recunoașterea creditelor.Dosarul de mobilitate se aprobă de către rectorul și/sau decanul facultății, la recomandarea coordonatorului de la facultate/departament.
22. Decizia privind recunoașterea programului de mobilitate se ia în baza *Certificatului tip ECTS (transcripția notelor tip ECTS)*. În caz de necesitate, pentru programele de mobilitate la nivel internațional, la solicitarea universității de origine, studentul urmează să prezinte un act oficial, care va conține informații suplimentare referitoare la sistemul de învățămînt în cadrul căruia s-a desfășurat programul, scala de notare, programul de studii, durata și forma de certificare și recunoaștere a acestuia. Actele menționate vor fi eliberate de către instituția de învățămînt gazdă sau de un alt organ abilitat din țara respectivă.
23. În baza recomandărilor facultății, administrația USEM emite ordinul de reluare a procesului de studii pentru studentul revenit din programul de mobilitate.

24. Neîndeplinirea de către student a programului de studii convenit determină, în condițiile prevăzute de *Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul Ministrului Educației*, după caz, repetarea Programului de studii în Universitatea de origine, susținerea unor diferențe de program sau nerecunoașterea acestuia. Deciziile în acest sens sînt luate de către Universitatea de origine.
25. În cazul acordurilor interuniversitare de cooperare, conform criteriilor reciproc acceptate de cele două universități, perioadele de studii în alte instituții de învățămînt din țară sau din străinătate trebuie să beneficieze de recunoaștere academică în conformitate cu prevederile legislației naționale și reglementările internaționale în materie de recunoaștere, inclusiv numărul de credite academice transfamitate (ECTS), rezultatele obținute la examene și stagii de practică și/sau alte forme de evaluare realizate în universitatea-gazdă.
26. Studenții se pot încadra în programe de mobilitate, realizate în baza unor contracte individuale. Studentul este obligat să informeze administrația Universității despre participare la program, durata și finalitatea acestuia. Recunoașterea academică a programului de studii efectuat se va realiza în conformitate cu prevederile legislației naționale și reglementărilor internaționale în materie de recunoaștere.
27. Rezultatele obținute de student la cursurile promovate în altă universitate vor fi înscrise în Carnetul de Note al studentului. Înscrierea cursurilor efectuate la universitatea parteneră se va face folosind denumirile cursurilor de la universitatea de origine, cu care acestea au fost echivalate. Rezultatele la cursurile, care nu au echivalent în programul de la universitatea de origine vor fi preluate și recunoscute în pachetele de cursuri opționale.
28. Studenții care au ca obiectiv al mobilității pregătirea în vederea elaborării proiectelor de diplomă/tezilor de masterat vor prezenta un document care va conține evaluarea activității studentului în perioada de mobilitate printr-un calificativ specific ECTS.
29. Studenții pot participa la programe de mobilitate academică realizate în baza unor contracte individuale, informînd administrația universității de origine despre program, durata și finalitatea acestuia la începutul anului sau al semestrului de studii.
30. Participarea la programe de mobilitate academică în mod individual se realizează în baza ordinului/permisiunii rectorului universității de origine.
31. Participanții la programe de mobilitate academică în mod individual beneficiază de recunoașterea academică a programului în condițiile prezentului Regulament.
32. Programele de mobilitate academică individuală care nu întrunesc condițiile prezentului Regulament sînt recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale și reglementările internaționale în materie de recunoaștere.
33. Pentru alte tipuri de mobilități, în special, pentru cele realizate în contextul educației nonformale (activitate de formatori și voluntariat), participantul la program primește un certificat de mobilitate Europass.

34. Cursurile promovate în cadrul programului de mobilitate se înscriu în Suplimentul la Diplomă a studentului, cu mențiunea că perioada respectivă de studii a fost realizată în cadrul unui program de mobilitate academică. Cursurile care nu au echivalent în programul de studii al universității de origine sînt recunoscute în pachetele de cursuri la alegere și constituie credite suplimentare.

IV. Mobilitatea cadrelor didactice

35. Obiectivele mobilității cadrelor didactice, pe lângă activitatea didactică propriu-zisă, vizează:

- 1) asigurarea schimbului de experiență cu mediile academice, de cercetare sau economice în vederea formării și perfecționării cadrelor didactice;
- 2) realizarea activității didactice în universitățile din țara și de peste hotare;
- 3) dezvoltarea de noi curricula, programe educaționale și de formare, materiale didactice și metodice, precum și actualizarea celor existente;
- 4) dezvoltarea de parteneriate funcționale pentru proiecte de educație, instruire, cercetare;
- 5) consolidarea cooperării între instituțiile de învățămînt superior în domenii de interes comun;
- 6) promovarea schimbului de experiență privind metodologia și tehnicile de predare-învățare-evaluare;
- 7) promovarea imaginii universității peste hotarele țării etc.

36. Formele de mobilitate ale cadrelor didactice sînt:

- 1) stagii de predare într-o altă universitate din țară;
- 2) stagii de predare în străinătate;
- 3) stagii de cercetare;
- 4) stagii lingvistice;
- 5) activități de elaborare și implementare a unor programe de dezvoltare curriculară;
- 6) alte forme.

37. Drepturile, obligațiile, responsabilitățile participanților la programe de mobilitate, ale universității de origine și universității-gază, precum și durata programelor de mobilitate pentru cadrele didactice sînt stabilite în acordurile interguvernamentale, interministeriale, interuniversitare, precum și în cadrul programelor/proiectelor internaționale în temeiul cărora aceste programe se realizează.

38. Cadrele didactice din instituțiile de învățămînt superior pot participa la programe de mobilitate și în temeiul unor contracte individuale cu instituții de învățămînt din țară și străinătate, cu suportarea cheltuielilor din cont propriu.

39. Universitatea de origine stabilește, cu fiecare cadru didactic în parte, programul de predare/activitate în cadrul universității, înainte de demararea programului de mobilitate.

40. Cadrul didactic implicat într-un program de mobilitate interuniversitar trebuie să fie angajat titular al universității de origine.

41. Pentru a crea oportunități de implicare a unui număr cît mai mare de cadre didactice în mobilitate, se va acorda prioritate cadrelor didactice, care participă pentru prima dată într-un astfel de program.

42. În procesul de identificare și acceptare a programelor de mobilitate, se va da preferință acelor care răspund obiectivelor și misiunii instituției și care se vor finaliza cu elaborarea și publicarea de noi materiale didactice, vor extinde și consolida relațiile între instituții/ facultăți/catedre și vor elabora noi proiecte de cooperare. Promovarea acestor priorități vor constitui criteriile de selectare ale cadrelor didactice.
43. La finalizarea programului de mobilitate cadrele didactice, de regulă, primesc un document (certificat), eliberat de instituția-gază, care este recunoscut de către instituția de origine.
44. Participarea cadrelor didactice în programele de mobilitate este recunoscută, în conformitate cu reglementările legislative și normative în vigoare, pentru cursurile de formare continuă ale personalului didactic și pentru avansarea în cariera didactică și managerială.

V. Participarea studenților la stagii de practică și programe de schimb educațional-cultural peste hotarele țării

45. Stagiile de practică (muncă) și schimb cultural în străinătate se realizează în cadrul unor programe/proiecte internaționale, pe perioada stabilită conform planului de studii, inclusiv, și pe perioada vacanțelor de vară, în cazul când, în conformitate cu planurile de învățământ, nu sînt prevăzute alte genuri de activități educaționale.
46. Participarea studenților la stagii de practică peste hotarele țării, inclusiv la programe de schimb educațional-cultural care conțin o componentă de angajare remunerată în câmpul muncii, se realizează în baza:
- 1) tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;
  - 2) programelor/proiectelor internaționale și interuniversitare;
  - 3) contractelor încheiate de instituția de învățământ superior cu instituții/organizații de peste hotare;
  - 4) contractelor individuale, încheiate între studenți și prestatorii de servicii autorizați/licențiați pentru acest gen de activitate, în conformitate cu prevederile Legii nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.
47. Studenții pot participa la programele menționate în punctul 46 doar pe perioada stabilită conform programului de învățământ sau în perioada vacanțelor de vară, în cazul în care, conform planurilor de învățământ sînt prevăzute alte genuri de activități instructiv-educative.
48. Pentru programele de schimb educațional-cultural care conțin o componentă de angajare remunerată în câmpul muncii pe o perioadă determinată de timp, în perioada vacanței de vară, sînt eligibili studenții la ciclurile I și II, studii integrate, învățământ cu frecvență la zi, cu excepția absolvenților ultimului an de studii.
49. Participarea la programe de schimb educațional-cultural care conțin o componentă de angajare remunerată în câmpul muncii pe o perioadă determinată de timp, în perioada vacanței de vară, se permite cu condiția încheierii situației academice a studentului pentru semestrul/anul respectiv de studii. Modificarea termenelor de susținere a sesiunii de vară se acceptă pe bază de planuri individuale, aprobate de consiliile facultăților.

50. Participantul la program este obligat să dețină asigurare medicală pe toată perioada aflării peste hotare și să revină în Republica Moldova înainte de începerea anului de studii.
51. În scopul organizării stagiilor de practică, incluse în programele de studii, instituțiile de învățământ superior, prin coordonare cu Ministerul Educației, și, după caz, și alte Autorități ale Administrației Publice Centrale, pot încheia acorduri de colaborare cu instituții de învățământ, agenți economici și alte instituții din străinătate.

VI. Organizarea mobilității

52. În scopul organizării și promovării programelor de mobilitate, la nivel instituțional, vor fi constituite, din rândul personalului angajat, titular, structuri specifice pentru susținerea mobilității studențești, având următoarele atribuții:
- 1) identificarea proiectelor/programele de mobilitate;
  - 2) diseminarea informațiilor privind programele de mobilitate la care pot aplica studenții, cercetătorii și cadrele didactice;
  - 3) organizarea activităților de informare și instruire a candidaților;
  - 4) crearea și monitorizarea bazei de date privind partenerii universității;
  - 5) stabilirea procedurilor de selecție a studenților și cadrelor didactice și comisiilor de selecție, validate de Senatul universității;
  - 6) stabilirea cuantumului ajutorului financiar studenților și cadrelor didactice încadrați în programele de mobilitate, validat de Senatul universității;
  - 7) elaborarea și implementarea mecanismului de monitorizare și evaluare al activității studenților și cadrelor didactice implicate în programe de mobilitate;
  - 8) monitorizarea desfășurării programelor de mobilitate și a rezultatelor acestora; evaluarea rezultatelor mobilităților în scopul estimării impactului acestora la nivel național;
  - 9) consilierea studenților și a cadrelor didactice care candidează pentru programele de mobilitate, stagii de practică și de schimb educațional-cultural;
  - 10) acordarea suportului studenților pe care instituția de învățământ superior îi primește pe bază de reciprocitate și soluționarea tuturor problemelor apărute în procesul promovării și implementării programelor de mobilitate academică.
53. Până la data de 30 septembrie a fiecărui an, responsabilii din cadrul structurilor instituționale de promovare a mobilității academice vor prezenta Ministerului Educației, precum și ministerelor de resort, în cazul structurilor instituționale cu subordonare dublă, rapoarte conform modelului stabilit, privind programele de mobilitate realizate pe parcursul unui an universitar cu publicarea ulterioară a acestora pe pagina oficială a Ministerului Educației.

VII. Dispoziții finale

54. Instituțiile de învățământ superior, pot detalia prevederile prezentului Regulament în regulamente proprii, cu condiția că acestea, nu vor contravine prevederilor Regulamentului respectiv.
55. Litigiile în cadrul realizării programelor de mobilitate a studenților, masteranzilor, doctoranzilor și cadrelor didactice se vor soluționa în temeiul legislației în vigoare a Republicii Moldova.